ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

78-Ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ, ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ, АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

І ТОМ

15 – 22 травня 2026 року
Полтава

УДК 747:72.01(477)

Капустян М.О. ст.гр.201-А
Новосельчук Н.Є., к.арх., доцент,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ІНТЕР'ЄР: МІЖ ТРАДИЦІЄЮ ТА ПОШУКОМ ІДЕНТИЧНОСТІ

У сучасних умовах активного культурного обміну питання збереження національної ідентичності набуває особливої актуальності. Це стосується не лише мистецтва чи архітектури, але й дизайну інтер'єру як складової повсякденного середовища людини. Інтер'єр сьогодні розглядається не тільки як функціонально організований простір, а як носій культури, цінностей і традицій. Під поняттям «інтер'єрна ідентичність» розуміють сукупність просторових, матеріальних та естетичних характеристик, які формують унікальний образ середовища та відображають національні особливості. У відкритих наукових і публіцистичних джерелах підкреслюється, що інтер'єр здатний транслювати культурний код суспільства, виступаючи інструментом самоідентифікації [1]. Для України це питання є особливо актуальним.

Формування українського інтер'єру історично відбувалося під впливом природного середовища, кліматичних умов, доступних матеріалів і традиційного способу життя. Це зумовило появу характерних ознак, які й сьогодні залишаються основою національного стилю. Однією з ключових рис є використання натуральних матеріалів, таких як дерево, глина, камінь, льон, що забезпечують екологічність середовища та формують відчуття затишку і зв'язку з природою [2, 3]. У сучасних інтер'єрах ця тенденція зберігається у вигляді використання масиву дерева, кераміки, натурального текстилю та фактурних поверхонь.

Важливу роль відіграють народні мотиви, зокрема орнаменти та вишивка. Дослідники відзначають, що орнамент у традиційній культурі мав символічне значення та відображав світогляд народу [4, 5]. У сучасному інтер'єрі ці мотиви використовуються у стилізованому вигляді – у текстилі, декорі, настінному оздобленні або предметах меблів. Особливу увагу приділяють колористиці. Традиційна кольорова гама базується на поєднанні білого, червоного та чорного кольорів із додаванням природних відтінків. Білий колір виступає основою простору, тоді як червоний і чорний формують акценти.

Архетипом українського житла вважається сільська хата, яка є базовою моделлю формування інтер'єру. Для неї характерні компактність, раціональне зонування, наявність печі як композиційного та функціонального центру, а також стриманий декор [2]. Саме цей образ – білені стіни, дерев'яні елементи, текстиль із традиційними мотивами – і

сьогодні надихає дизайнерів на створення сучасних інтерпретацій українського простору.

Сучасні дизайнери активно звертаються до культурної спадщини, щоб створити національну дизайнерську айдентику. Це проявляється у використанні традиційних матеріалів, локального виробництва, ремісничих виробів, а також у переосмисленні орнаментів і форм. Водночас важливою тенденцією є відмова від прямого копіювання традиційного інтер'єру.

Натомість актуальним є підхід інтерпретації традиції, коли історичні елементи адаптуються до сучасних умов і поєднуються з актуальними стилями, такими як мінімалізм, скандинавський стиль або лофт. Такий підхід дозволяє створювати функціональні та естетично актуальні простори. У сучасних українських інтер'єрах поширене використання авторських меблів, кераміки та текстилю ручної роботи, що підкреслює унікальність простору. Окремо слід відзначити вплив сучасних соціальних процесів. Зокрема, збройна агресія росії проти України загострила потребу в осмисленні національної ідентичності [5]. Простір стає не лише функціональним, але й емоційно значущим, виступаючи засобом підтримки культурної пам'яті.

Таким чином, сучасний український інтер'єр є результатом поєднання традиції та сучасності. Його слід розглядати не як усталений стиль, а як динамічний процес формування ідентичності. Перспективи розвитку пов'язані з подальшим дослідженням національної традиції, підтримкою українського виробництва та формуванням впізнаваної дизайнерської мови.

Література:

1. Obukhovska, L. (2020). Сучасний український етнодизайн інтер'єру: стрімка динаміка і світове визнання. Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну, 3(2), 202–220. https://doi.org/10.31866/2617-7951.3.2.2020.220080 (дата звернення: 03.05.2026).

2. Український етнічний стиль в інтер'єрі [Електронний ресурс] // Naurok. — Режим доступу: https://naurok.com.ua/ukra-nskiy-etnichniy-stil-v-inter-eri-488914.html (дата звернення: 30.04.2026).

3. Український стиль в інтер'єрі [Електронний ресурс] // Nerukhomi.ua. — Режим доступу:https://nerukhomi.ua/ukr/news/lajfhaki/ukrainskij-stil-v-intereri.htm (дата звернення: 01.05.2026).

4. Український стиль в інтер'єрі: особливості та ідеї [Електронний ресурс] // Keramis. — Режим доступу: https://www.keramis.com.ua/blog/uk/ukranskiy-stil-v-nterr/ (дата звернення: 30.04.2026).

5. Інтер'єр з акцентом на українську культуру: народні мотиви в сучасному дизайні [Електронний ресурс] //Ostro.org. — Режим доступу:https://www.ostro.org/press-releases/inter-yer-z-aktsentom-na-ukrayinsku-kulturu-narodni-motyvy-v-suchasnomu-dyzajni-i495188 (дата звернення: 30.04.2026).